

Aan
de gemeenteraad

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT

Datum 29 mei 2012
Ons kenmerk MO/797430
Begrotingsprogramma Onderwijs
Betreft Schoolzwemmen nieuw beleid

Samenvatting

Circa 880 kinderen hebben bij start van het schoolzwemmen geen diploma (circa 60% van het totaal). Dit is een hoog percentage in vergelijking tot andere steden. Het doel van het schoolzwemmen is: "*Alle kinderen die de (basis) school verlaten zijn in bezit van een A diploma*". Het behalen van deze doelstelling wordt een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders, scholen en gemeente.

De afgelopen maanden is gekeken of de aanpak van het schoolzwemmen effectiever kan worden vormgegeven. In overleg met de scholen en Optisport is gekozen voor een gedifferentieerd programma aanpak schoolzwemmen, met een onderscheid in intensiteit, voor: speciaal (basis) onderwijs, Doe ff Gezond scholen en basisscholen.

Voorgesteld wordt:

- kennis te nemen van de programma aanpak schoolzwemmen;
- de begroting door middel van bijgevoegd begrotingswijziging aan te passen.

1. Wat is de aanleiding?

Naar aanleiding van de businesscase schoolzwemmen is een evaluatie gedaan naar de efficiëntie en effectiviteit van de huidige opzet. Uitgangspunt van de businesscase is dat in 2012 € 25.000,-- dient te worden bezuinigd, waarna in 2013 € 50.000,-- structureel.

We constateren dat teveel kinderen op 7 jarige leeftijd binnen de (waterrijke) gemeente Dordrecht geen zwemdiploma hebben. Landelijk genomen hebben kinderen voor hun 7de levensjaar een zwemdiploma behaald. In het schooljaar 2011/2012 hebben 880 kinderen geen zwemdiploma (circa 60% van het totaal). Ouders nemen een beperkte verantwoordelijkheid om zorg te dragen dat kinderen zwemveilig zijn.

Daarnaast verschilt de opzet van schoolzwemmen per school. Scholen geven per schooljaar aan of zij willen meedoen met schoolzwemmen en Optisport verzorgt de toekenning van deelname. Een programmatische aanpak gericht op de problemen van de doelgroep ontbreekt.

2. Wat willen we bereiken?

Er zijn drie scenario onderzocht, te weten:

- afschaffen;
- de aanpak onveranderd laten;
- de aanpak afstemmen op de doelgroep.

Datum 29 mei 2012
Ons kenmerk MO/797430

Het afschaffen is geen reële optie. (1) Gelet op het hoge percentage kinderen zonder diploma, is het in standhouden van het schoolzwemmen van belang. (2) Onderzoek¹ wijst uit dat afschaffen van schoolzwemmen niet inhoudt dat alle ouders de verantwoordelijkheid nemen voor het zwemvaardig maken van hun kinderen. (3) Tevens is uit onderzoek² gebleken dat afschaffing van schoolzwemmen negatieve invloed heeft op de zwemvaardigheid van allochtone kinderen. (4) Daarnaast kan het risico op verdrinking aanzienlijk toenemen. (5) De gemeente heeft met zwembadexploitant Optisport een contract afgesloten voor het aanbieden van schoolzwemmen voor de duur van twintig jaar (Huur- en exploitatieovereenkomst, publieke deel Sportboulevard Dordrecht, 29 mei 2009, artikel 2.1). Contractueel is overeengekomen een bijdrage van € 2,95 per leerling (exclusief indexering). In de aan de overeenkomst gehechte seizoensbegroting wordt aan Optisport een bedrag van € 200.000,-- toegerekend. Dit om het schoolzwemmen te garanderen. Het wegvallen van schoolzwemmen zal inhouden dat in overleg met de exploitant een andere activiteit moet worden afgenomen. Optisport is hiertoe niet verplicht en afschaffen van schoolzwemmen kan inhouden dat voor dit budget geen invulling kan worden gegeven.

Het onveranderd laten van de huidige aanpak heeft niet de voorkeur, omdat:

- er onvoldoende aansluiting is op het principe vertrouwen en verantwoordelijkheid;
- er mogelijkheden zijn om het efficiënter in te richten.

(1) Ouders worden onvoldoende gestimuleerd om hun kinderen een zwemdiploma te laten halen. (2) De urenlast van scholen om naar schoolzwemmen te komen is hoog. (3) Het stimuleren van instroom naar de particuliere les vindt onvoldoende plaats. (4) Schoolzwemmen sluit niet aan bij het huidige sportbeleid, waar een programma aanpak voorop staat voor doelgroepen waar de problemen het hoogst zijn.

Voorgesteld wordt om de aanpak van het schoolzwemmen af te stemmen op de doelgroep. Het doel van het schoolzwemmen blijft: "*Alle kinderen die de (basis) school verlaten zijn in bezit van een A diploma*". Het behalen van deze doelstelling wordt een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders, scholen en gemeente. Ouders worden gestimuleerd om verantwoordelijkheid te nemen om kinderen in staat te stellen een zwemdiploma te behalen. Daar waar financiële mogelijkheden ontoereikend is wordt stichting Leergeld betrokken. De stichting heeft in 2011 € 57.379,-- uitgekeerd aan organisaties (bijvoorbeeld Optisport, MNC Dordrecht), waardoor 280 kinderen gebruik konden maken van de particuliere zwemles of een vergoeding van contributie. De particuliere aanbieders van zwemlessen nemen de verantwoordelijkheid om ouders, indien noodzakelijk, te informeren over de mogelijkheden bij stichting Leergeld. Uitgangspunt van de nieuwe aanpak is dat de basisscholen over het algemeen minder belast in de lestijd (frequentie neemt af en lesduur toe). Daarnaast kunnen zij zich verder onderscheiden door naschools zwemles aan te bieden.

¹ Schoolzwemmen ter discussie, W.J.H. Mulier Instituut, 's-Hertogenbosch, februari 2009.

² O.a. Crum, 1997; 2002.

Datum 29 mei 2012

Ons kenmerk MO/797430

3. Wat gaan we daarvoor doen?

In overleg met de scholen en Optisport is gekozen voor een gedifferentieerd programma-aanpak schoolzwemmen, met een onderscheid in intensiteit, voor: speciaal (basis) onderwijs, Doe ff Gezond scholen en basisscholen. In bijlage 1 treft u het exacte programma aan.

Speciaal (basis) onderwijs

In Dordrecht hebben ongeveer 150 kinderen (80%) van de in het totaal 180 kinderen vanuit het speciaal onderwijs geen diploma. Deze kinderen kunnen door hun beperking moeilijk instromen in de particuliere les. Daarnaast is schoolzwemmen goed voor cognitieve, sociaal-emotionele en fysieke vermogen van de kinderen. Schoolzwemmen zal passender worden ingericht (zie bijlage 1) voor deze doelgroep. Het Sportbedrijf Dordrecht integreert dit in het sportproject Special Heroes.

Doe ff Gezond scholen

Vanuit de negen Doe ff Gezond scholen (in de wijken Krispijn, Crabbehof en Wielwijk) hebben meer dan 70% van de kinderen geen zwemdiploma (ongeveer 260 kinderen). Schoolzwemmen dient aan te sluiten daar waar de achterstanden het grootst zijn en maakt deel uit van de programma-aanpak Doe ff Gezond. In bijgaand programma wordt extra aandacht gegeven, maar niet de gehele verantwoordelijkheid voor het leren zwemmen afgenomen van de ouders.

Overige basisscholen

Uit de gegevens blijkt dat 50% van de kinderen vanuit het overig basisonderwijs geen diploma heeft (meer dan 440 kinderen). Zij krijgen een basispakket gericht op toeleiden naar particuliere les.

Wijze van coördinatie

Gelet op de verbinding met het sportbeleid zal het Sportbedrijf Dordrecht de programma aanpak schoolzwemmen coördineren. Sportbedrijf Dordrecht, in afstemming met Optisport, zullen een zwempromotor (aantal uren combinatiefunctionaris per week) inzetten om kinderen toe te leiden naar particuliere les. Er zal onder andere:

- bezoeken langs Doe ff Gezond scholen plaatsvinden (kinderen enthousiasmeren);
- informeren via zwemkriebels, folders, etc.;
- toeleiden naar particuliere les van alle aanbieders (verenigingen, zwembad De Dubbel en Optisport).

Uiteraard ligt het in de lijn dat Optisport de verbinding verzorgt voor doorstroming van schoolzwemmen naar particuliere les. Door het aantrekken van nieuwe klanten kan een neveneffect bereikt worden dat recreatieve deelname aan activiteiten stijgt. Optisport zal een passende agendering van (zwemles)activiteiten en promotie hiervoor inzetten.

a. Inspraak en communicatie

Optisport heeft, als uitvoeringspartner van het schoolzwemmen, de afgelopen maanden actief meegedacht over de nieuwe opzet schoolzwemmen. Alle scholen in Dordrecht, zowel basisonderwijs als speciaal (basis) onderwijs, hebben op

Datum 29 mei 2012
Ons kenmerk MO/797430

27 maart en 3 april 2012 in twee aparte sessies kennis kunnen nemen van de uitgangspunten. De ontvangen input vanuit deze sessie is verwerkt in bovenliggend kader.

b. Vervoltraject besluitvorming

De verwachting is dat met bovenliggende aanpak binnen drie jaar ouders en scholen meer verantwoordelijkheid nemen om kinderen in staat te stellen een zwemdiploma te behalen. Ieder jaar zal een tussentijdse evaluatie plaatsvinden met betrekking tot de aanpak, uitvoering, financiering en resultaten. Hierbij worden Optisport en scholen betrokken. Indien dit leidt tot wijzigingen wordt u hiervan geïnformeerd.

c. Inclusiefbeleid

Met de programma aanpak schoolzwemmen wordt extra aandacht gegeven aan het speciaal (basis)onderwijs.

4. Wat mag het kosten?

Tabel 1 geeft inzicht in de verwachte kosten voor het schooljaar 2012/2013. Vanaf 2013 is € 270.000,-- budget beschikbaar. Hierbij is bezuinigingsopgave van € 50.000,-- gerealiseerd. De begroting is dekkend voor bovenliggende aanpak voor de huidige scholen die reeds deelnemen aan schoolzwemmen. 5 basisscholen nemen geen deel aan schoolzwemmen. Verwacht wordt dat deze scholen niet deelnemen. Mochten de scholen deelnemen dan kan het promotiebudget worden ingezet voor dekking. De zwempromotor wordt gedekt uit regulier budget.

Vanuit rijksbudget voor materiële instandhouding van het speciaal basisonderwijs hebben drie scholen een bijdrage voor schoolzwemmen afgedragen aan de gemeente. Er wordt gestreefd naar een evenredige bijdrage voor het schoolzwemmen binnen de komende twee jaar. De begrotingswijziging voor de overgang van de budgetten van sector Maatschappelijke Ontwikkeling naar het Sportbedrijf Dordrecht, is bijgevoegd.

Tabel 1: Overzicht kosten schoolzwemmen (schooljaar 2012-2013)

Onderdeel	Kosten Optisport	Kosten vervoer
Speciaal onderwijs	€ 15.910	€ 18.828
Special Heroes	€ 17.899	Zie bovenstaand
Doe ff Gezond	€ 48.825	€ 14.836
Overige basisscholen	€ 89.900	€ 32.841
Zwemkriebels	€ 18.600	
Promotie	€ 8.866	
Kosten	€ 200.000	€ 66.505

5. Fatale beslisdatum

1 juli 2012.

Datum 29 mei 2012
Ons kenmerk MO/797430

6. Bij dit raadsvoorstel horen de volgende bijlagen:

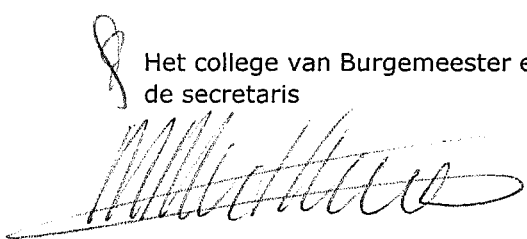
- ontwerp besluit;
- Bijlage 1: programma aanpak schoolzwemmen;
- begrotingswijziging met BWNNR. 212041.

7. Voorstel

Samengevat stellen wij u voor:

1. kennis te nemen van de programma aanpak schoolzwemmen;
2. de begroting door middel van bijgevoegd begrotingswijziging (BWNNR. 212041) aan te passen.

Het college van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok

- ontwerp besluit -